

ӨОЖ:378.14

FTAMP 76.75.33

DOI: 10.53065/m4329-9494-0307-p

Поступил в редакцию: 07.11.22.

Принято к публикации:26.01.23.

МЕДИЦИНАЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІСТЕРДІ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ

И.С.САРКУЛОВА, М.А.БАЙБОСЫН, З.А.БЕКНАЗАРОВА, Т.Н.ДЖУБАНИШБАЕВА

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, Шымкент кампусы

Түйіндеме

Кіріспе: Кәзіргі таңда мемлекеттік білім беру стандарттары жоғары оқу орындарының білім алушыларға, түлектерге еңбек нарығында бәсекеге қабілетті және кәсіптік жұмысқа орналасуға мүмкіндік беретін білім, шеберлік, дағдылар мен қасиеттер кешенін қалыптастыруға бағытталған. Оқытудың инновациялық әдістері оқу процесінде пайдаланылатын оқытудың жаңа әдістемелерінде, оқытудың тиімділігін арттыратын ақпараттық ресурстарды, көрсету жабдықтарын, арнайы әзірленген құралдар мен оқыту жүйелерін қолдануда өз көрінісін табады. Әр түрлі жаңалықтарға назар аудару ең алдымен студенттер тарапынан оқытылатын пәнге тұрақты қызығушылыққа қол жеткізу, білім алушылар мен жалпы қоғамның практикалық қажеттіліктеріне жақындату қажеттілігіне негізделеді. Жұмыстың мақсаты: Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіндегі білім алушылардың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру үшін оқытудың заманауи интерактивті әдістерін қолдану тәжірибесін жалпылау, оның көмегімен оқу процесінің жоғары деңгейіне қол жеткізуге ұмтылу. Зерттеу материалдары мен әдістер: Қ. А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіндегі акушерлік-гинекология кафедрасы оқу процесіне интерактивті технологияларды енгізді. Атап айтқанда, аудиториялық сабақтар аясында акушерлік-гинекологиялық бейіндегі пәндерді оқытуда дәріс-конференция, мәселені қалыптастыруға негізделген оқыту, шағын топтардағы жұмыс, рөлдік ойын, "Конференция" әдісі, дөңгелек үстел, нақты жағдайларды талдау сияқты интерактивті формалардың нұсқаларын пайдалануға баса назар аударылады. Дәрісконференцияға қатысу білім алушыларға тақырып материалын оқып қана қоймай, командада жұмыс істеу, дәлелдерді қолдана отырып, өз көзқарасын қорғай білу, сондай-ақ әріптестердің пікірлерін талдау сияқты дағдыларды меңгеруге мүмкіндік береді. Қорытынды: Мақалада талқылып отырған инновациялық әдістердің кей бір түрлері оқушының медициналық білім алатын студенттерге білім беру барысында танымдық қызметін белсендіру, клиникалық ойлауын дамыту, шығармашылық қабілеттерін қалыптастыру, қызығушылығын қолдау және болашақ мамандығын таңдауға көмек көрсетеді

Түйін сөздер: медициналық білім беру, инновациялық оқыту әдістері, мамандарды даярлау, педагогикалық әдістер, кәсіби білім.

Кіріспе. Бүгінгі таңда білім беру жүйесін жаңғырту жағдайында мамандарды кәсіби даярлауға көбірек талаптар қойылуда. Білім беру жүйесіндегі әлеуметтік тапсырыс динамикалық өзгерістер жағдайына сәйкес келетін, оларға қоғамның белсенді авторлары болуға және өзін-өзі тануға, еңбек нарығында бәсекеге қабілетті болуға мүмкіндік беретін түлектер арасында типтік қасиеттердің қалыптасуымен байланысты болады [1]. Бұл міндеттерді тек дәстүрлі педагогикалық тәсілдер аясында ғана шешу мүмкін емес. Осы басым талаптарды іске асыруға педагогикалық инновациялар ықпал етеді. Инновациялық технологияларды қолдану медициналық мамандықтар студенттерін даярлау кезінде ерекше мәнге ие болады, өйткені түлектер өздерінің болашақ қызметінде инновациялық технологияларды қолдануға, кәсіби қызмет процесінде жаңа дидактикалық әдістерді үйреніп оларды қолдану әдістерін үйрену, болашақта әрі қарай жұмыс жасауына бұл әдістер барынша өз көмегін тигізуі сөзсіз.

Мақсаты: Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіндегі білім алушылардың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру үшін оқытудың заманауи интерактивті әдістерін қолдану тәжірибесін жалпылау, оның көмегімен оқу процесінің жоғары деңгейіне қол жеткізуге ұмтылу.

Зерттеудің мақсатына сәйкес келесі міндеттер тұжырымдалады:

1. Отандық және шетелдік дереккөздер негізінде инновациялық технологияларды талдау.
2. Медициналық мамандықтар студенттерін даярлауда инновациялық технологияларды қолдану мүмкіндіктерін қарастыру.
3. Инновациялық білім беру арқылы кәсіби шеберлікті дамытудың мазмұны мен критерийлерін анықтау Зерттеудің ғылыми жаңалығы:
 - медициналық мамандықтар студенттерін даярлау кезінде кәсіби шеберлігінің құрылымдық құрамдастарын дамытуда инновациялық технологияларды қолдану әдістемесін негіздеу;
 - кәсіптік оқыту процесінде медициналық мамандықтар студенттерін даярлау кезінде кәсіби және тұлғалық қасиеттерін дамытудың жағдайлары мен факторларын анықтау.

Зерттеу материалдары мен әдістері. Қазіргі заманғы дәрігерлерді даярлау кезінде дәстүрлі біліммен бірге олардың тәжірибелік қызмет талаптарына сәйкес келетін жоғары құзыреттілігін қалыптастыруға, олардың болашақ қызметінің сапасын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін инновациялық технологияларды пайдаланбай оқыту мүмкін емес [2].

Медициналық білім берудегі инновациялық технологиялардың келесі әдістері тұралы айтып кетсек: мәселені қалыптастыруға негізделген оқыту, шағын топтардағы жұмыс, рөлдік ойын, "Конференция" әдісі. Зерттеу жұмысымызда жоғарыда аталған оқытудың инновациялық әдістері талқыланды.

Ғылыми зерттеу жұмысымыз Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ нің акушерлік-гинекология кафедрасында 6-7 курс иетердерндерімен акушерлің –гинекология пәні бойынша жүргізілген сабақтарда қолданды. Зерттеуімізде ең алдымен отандық және

шетелдік дереккөздерден инновациялық технологияларды талдадық. Медициналық мамандықтар студенттерін даярлауда кезінде инновациялық технологияларды қолдану тиімділіктерін қарастырдық. Зерттеу дизайны сауалнаманы қамтыды.

Зерттеу нәтижелері. Оқу процесінде берілген бағыттар студенттердің клиникалық ойлауын ынталандыруды, студенттерге қажетті білім, дағдылар мен дағдыларды беру кезінде пәнаралық байланыстарға ерекше назар аударуды қамтиды [2]. Болашақ дәрігер ақпараттың қуатты ағынын жүйелі түрде өңдеуге, білімді жаңа пәндерден біріктіруге дайын болуы керек. Бағдарламалар мен оқу жоспарлары ғана емес, сонымен қатар педагогикалық әдістер мен оқыту нысандары да осы талаптарды ескере отырып жасалуы керек [3]. Студенттерді оқытудың тиімділігі, білім беру сапасын жақсарту әр түрлі, оқу тақырыптары мен жағдайларына сәйкес келетін әдістерді барабар таңдау мен қолдануға тура келеді. Оқыту әдістерін таңдау, ең алдымен, оқу материалының мақсатына, міндеттеріне және мазмұнына байланысты. Неліктен біз оқу процесінде инновацияларды қолдану қажеттілігі тұрғысынан ұстанымымызды ұстанамыз, олардың маңыздылығы неде? Оқытудың инновациялық әдістері – бұл "Оқытушы-студент" өзара ісқимылының жаңа тәсілдерін, оқу материалын меңгеру процесінде практикалық қызметтегі белгілі бір жаңалықты қамтитын оқыту әдістері. Инновациялық оқытудың белсенді әдістері студенттердің кәсіби білімді игеру процесінде белсенді ақыл-ой мен практикалық іс-әрекетін ынталандырады. Медициналық білім берудегі инновациялық әдістерді отандық және шетелдік дереккөздер негізінде кей бір түрлеріне талдау жүргіздік.

Мәселені қалыптастыруға негізделген оқыту. Оқытудың бұл инновациялық әдісі болашақ маман-дәрігерге қажет адамның шығармашылық қабілеттерін дамытудың перспективалық бағыттарының бірі болып табылады. Мәселеге негізделген оқыту-стандартты емес күрделі жағдайларды оңтайлы шешуге үйрету, оның барысында студенттер жаңа білім, мен дағдыларды игеруді үйретеді [2,5]. Бұл оқыту әдісінің негізгі нәтижесі студенттердің кәсіби ойлауын қалыптастыру болып табылады. Мәселеге негізделген оқыту болашақ мамандарда күрделі жағдайларды өз бетінше талқылау және тұжырымдау мүмкіндігі; гипотеза жасау, оны тексеру тәсілін табу немесе ойлап табу қабілеті; деректерді жинау, оларды талдау, оларды өңдеу әдістемесін ұсыну; туындаған күрделі жағдайларды тұтастай талқылап, оны шешудің барлық аспектілері мен кезеңдерін көру қабілетіне ия болады. Ал ұжымдық жұмыс кезінде мәселені шешуге жеке қатысу мөлшерін анықтау мүмкіндігін қалыптастырады [6]. Мәселеге негізделген оқыту дегеніміз-мұғалім білімді дайын түрде хабарламайды, бірақ студенттерге проблемалық міндеттер қояды, оларды шешудің жолдары мен құралдарын іздеуге итермелейді. Мәселені шешу шығармашылық ойлауды қажет етеді. Қазіргі педагогикада проблемалық оқытудың үш түрі қолданылады: дәрістің монологиялық режимінде немесе семинардың диалогтық режимінде оқу материалын мәселе түрінде ұсыну; зертханалық жұмыстарда эксперимент жүргізу кезінде ішінара іздеу қызметі; өзіндік зерттеу қызметі. Мәселеге негізделген оқытудың үш түрі бар:

1. Мәселелік баяндама- мұғалімнің өзі мәселені құрастырып, оны шешкен кезде;
2. Бірлескен оқыту- онда оқытушы мәселені қояды және студенттермен бірге шешімін табады

3. Шығармашылық оқыту- онда студенттер мәселені өздері тұжырымдап, оның шешімін табады.

"Шағын топтардағы жұмыс" әдісі. Тақырыптың, мақсаттың, міндеттердің өзектілігін негіздегеннен кейін мұғалім студенттерге осы әдісті қолдана отырып, студенттерге ауызша сауалнама жүргізілетінін, сабақ тақырыбына дайындықтың теориялық деңгейі анықталатынын түсіндіредіріп, шарттарды айтады: белгілі бір міндет қойылатын шағын топтар (жұптар) құрылады; егер студенттік топта 8 адам болса, онда 4 шағын топ құрылады, егер 6 студент болса, онда 3. Шағын топ мүшелері жауап, шешім дайындауға белсенді қатысуы керек; студенттер командада жұмыс істей білуі, клиникалық ойлау қабілеттерін көрсетіп, мәселені жалпы түсінуді және шешу жолдарын іздейді; сұрақтарға жауаптар нақты, схемалар нақты және түсінікті болуы тиіс. Әр топқа 3 карточка беріледі – жасыл (дұрыс жауап), Қызыл (дұрыс жауап емес), сары (нақты жауап емес, мен толықтырғым келеді) [3]. Бұл карталарды студенттер шағын топтардың алдына қойылған міндеттерді шешу нәтижелерін бағалау ретінде пайдаланады. әр шағын топқа жауап беру үшін 5 минут беріледі. Егер қатысушы белгіленген уақытта сәйкес келмесе, мұғалім шағын топқа айыппұл салады (1 ұпай алады), дәл емес және толық емес жауап үшін 1-ден 3 баллға дейін алынады. Мұғалім шағын топтарға тапсырмалар береді. Шағын топтардан спикер ұсынылады. Әрбір шағын топ өз кезегінде жұмыс нәтижелерін көрсетеді. Мұғалім басқа шағын топтардың қатысушыларының мәселені шешудің дұрыстығы туралы пікіріне қызығушылық танытып, сәйкес түсті картаны көтеруді сұрайды. Егер неғұрлым толық және нақты жауап берілсе немесе маңызды мәліметтермен толықтырылса, онда осы студент өкілі болып табылатын шағын топқа 1 балл қосылады. Оқытушы студенттердің жауаптарын түзетіп, топтардағы жұмыс қорытындыланады. Әрбір шағын топтың қорытынды балы жарияланады.

"Рөлдік ойын" әдісі. Белгілі бір белгілермен сипатталатын белсенді оқытудың модельдеу ойын әдісі болып табылады. Бұл оқыту әдісі мәселенің болуы және оны шешуге қатысушылар арасында рөлдерді бөліп ойынға қатысушылардың өзара әрекет етуі. Әр адам өз рөліне сәйкес басқа қатысушылардың пікірімен келісе немесе келіспей, өз пікірін айта алады және мұғалімнің сабақ процесіне түзету шарттарын енгізе алады. Оқытушы талқылауды үзіп, қойылған міндетті шешу кезінде ескерілуі қажет кейбір жаңа мәліметтерді хабарлай алады, талқылауды басқа арнаға жібере алады және т.б.; талқылау нәтижелерін бағалау. Тақырыптың, мақсаттың, міндеттердің өзектілігін негіздегеннен кейін мұғалім студенттерге рөлдік ойынның көмегімен сабақтың тақырыбы талданатынын түсіндіреді [3,4]. Рөлдік ойын барысында студенттер сабақ тақырыбы бойынша білімдерін, құқықтық сұрақтарды білуін, шешім қабылдау дағдыларын, командада жұмыс істеу дағдыларын, кәсіби сөйлеу, сұрақтар қою, диалог жүргізу дағдыларын көрсетеді. Рөлдің ойынның интерактивті аспектісі толық көлемде жүзеге асырылуы үшін, оны өткізу процесіне кезеңдерінде барлық интерактивті өзара әрекеттесу қамтуымыз қажет.

1. Мәселелік-тұжырымды кезең: мұғалімнің алдағы тақырыптарға ойындар ұсынады, студенттерді осы тақырыпқа қатысты негізгі идеялармен таныстырады. Рөлдік ойынның тақырыбы білім алушылардың мүдделеріне сай болуы керек.

2. Экзистенциалды тәжірибе кезеңі: студенттермен рөлдік ойын тақырыбын талқылап, өз өмірінің призмасы арқылы тәжірибе мен алынған білім арқылы осы мәселеге олардың көзқарасын анықтайды.
3. Интроспективті түсіну кезеңі: студенттердің рөлдік ойын тақырыбын түсінуі, ұсынылған мәселелердің маңыздылығын терең түсініп, оларды шешу.
4. Дайындық кезеңі: ойын барысында сценарийді, ойын тапсырмаларын, ережелерді алдын-ала ұсынып, рөлдері бөлу. Студенттерді рөлдік ойынға өз бетінше дайындалып, рөлдік ойын желісін ойластыруға уақыт беру.
5. Ойыны өткізу: Студенттер ойын ережелері бойынша әрекет етеді, алдынала бақылаушы ойынның барысын бақылап түсініксіздікті жояды.
6. Интерактивті қарым-қатынас кезеңі: өткізілген ойынды талқылап, оның барысында сипаттама беріледі, ойынның барысында, туындаған қиындықтарды талқылап, өздерінің идеяларымен бөліседі. Рөлдік ойынның басты артықшылығы- бұл студенттерді жоғары дәрежеде ынталандырады және олардың әрекеттерінің салдары туралы қарапайым, жедел және жылдам кері байланысты қамтамасыз етеді [5,6].

"Конференция". Белсенді оқытудың бұл әдісі әсіресе сабақ тақырыбының күрделілігі, сирек патологияны (тұқым қуалайтын, туа біткен және басқа аурулар) зерттеу, клиникаларда тақырыптық науқастардың болмауы, клиникалық талдау жүргізу мүмкіндігі болмаған жағдайда ыңғайлы [7]. "Конференция" әдісінің артықшылықтары:

1. Осы нозологияның ерекшелігін сипаттау қабілеті қалыптасады
2. Жұмылдыру қабілеті қалыптасуда
3. Қалыптасады білуін бастысы
4. Көпшілік алдында сөйлеу дағдысы қалыптасады
5. Қарым – қатынас дағдысы қалыптасады-жауап берушіге құрметпен қарау
6. Алынған деректерді талдау дағдысы қалыптасады
7. Бұл әдіс теориялық білімдегі олқылықтарды анықтауға мүмкіндік береді
8. Сабақ соңында теориялық білім мен практикалық дағдылардың үйлесімді жүйесі құрылады, конференцияға дайындық кезінде әр баяндамашы берілген тақырыпты тереңдетіп оқиды.

Баяндамалар ауызша түрде иллюстрациялық материалдарды көрсетумен сондай-ақ электронды презентация түрінде болуы мүмкін [5]. Презентация 8-10 слайдтан құралған, бірінші слайдта тақырыпты, баяндамашының атын, факультетті, курсты, топ нөмірін, дайындық күнін көрсетеміз. Әрі қарай, өзектілігін, статистикасын көрсетіңіз, тақырыпты ашыңыз, қорытынды жасаймыз. Слайдтардағы мәтін бөлігі 30 қаріпінің 10 жолынан аспауы тиіс. Презентацияда ақпараттық иллюстрациялардың болуы қажет. Слайдтардың дизайны ақылды болуы керек, жарқын шрифт, анимациялық суреттер, карикатуралар және т.б. болмауы керек, анимацияны қолдану ұсынылмайды. Түс схемасына қойылатын талаптар-1 слайдта 3 түстен артық емес. Студент баяндама материалын еркін меңгеруі керек, баяндама немесе слайд мәтінін оқымауы керек. Конференцияның өзектілігін, мақсатын, міндеттерін негіздегеннен кейін мұғалім осы тақырыптың мәселелерін "конференция"әдісі арқылы жақсы

зерттейтінін түсіндіреді. Баяндамаларды мұқият тыңдаған кезде студенттерде тиісті тақырып бойынша теориялық 31 білім қалыптасады. Конференцияның әрбір қатысушысына белсенді қатысуға, баяндамаларды тыңдау аяқталғаннан кейін сұрақтар қоюға ұсынылады. Конференция соңында кері байланыс пен талқылау жоспарлануда. Бағдарламада конференцияның атауы, өткізілетін күні мен орны, төраға, хатшы, баяндамалардың атауы және баяндамашылардың ТАӘ, сөз сөйлеу регламенті көрсетіледі (5-7 мин). Төраға студенттік дауыс беру арқылы сайланады, хатшыны оқытушы тағайындай алады. Оқытушы "Конференция" әдісін өткізу шарттарын жариялайды: студенттердің төрағаны таңдауы; баяндамалар қысқа және анық болуы, иллюстрациялармен ресімделуі (электрондық презентациялар құпталады), регламент 5-7 минут; баяндама аяқталғаннан кейін конференцияға қатысушылар сұрақтар қоюы мүмкін; баяндамашының сөзін баяндама ішінде үзбеге болмайды; жарыссөзге конференцияға қатысқан барлық студенттер қатыса алады; Конференция төрағасы конференцияның ашылғанын жариялайды және барлығына табысты жұмыс тілейді. Баяндаманың атауын жариялайды және баяндамашының мінберіне шақырады. Кейіннен Төраға баяндамалардың атауын және баяндамашылардың аты-жөнін жариялайды, аудиториядан бар мәселелер туралы сұрайды, барған кезде баяндаманың өзіне де, сұрақтар мен жауаптарға да түсініктеме бере алады. Баяндамашы мінбеге келіп, сөйлеу тақырыбын ауызша баяндайды [3,5,6]. Қойылған сұрақтарға жауап береді. Студенттер баяндаманы аяқтағаннан соң төраға баяндамалардың аяқталғаны туралы жариялайды, барлық сөздерге түсініктеме береді, қорытынды жасайды. Қатысушыларды осы тақырыптық конференцияның мақсаттарына қол жеткізу және міндеттерін шешу туралы хабардар етеді.

Әрі қарай осы медициналық мамандықтар студенттерін даярлауда кезінде инновациялық технологияларды қолдану тиімділіктерін анықтау мақсатында зерттеуімізді жүргіздік. Зерттеуімізге жалпы 80 білім алушы қатысты. Зерттеу жұмысымызда 80 білім алушы 2 топқа бөлініп жүрізілді. I топ -40 білім алушы, II топ -40 білім алушы болып 2 топқа бөлінді. I топ -40 білім алушы бір семестер бойынша оқытудың инновациялық әдістеріне қолдана отырып сабақтар жүргізілді, ал II топ -40 білім алушыға бір семестр бойынша дәстүрлі әдістерді қолдана отырып сабақтар жүргізілді. Цикл соңында әр білім алушыдан кері байланыс есебінде сауалнамалар алынды және цикл соңында пән бойынша алған бағаларына талдау жүргізілді. Сауалнамада әсіресе жоғарыда әдебиеттерден талдау жасалған инновациялық білім алу әдістеріне көбірек назар аударылды. Білім алушылардың сауалнама деректерін талдау кезінде біз сауалнамаға қатысқан көптеген білім алушылардың оқытудың инновациялық әдістерімен (75,90% + 4,8) таныс болғанына қарамастан, тек 65,51% + 5,8 белсенді оқыту әдістері олардың оқу барысында сабақтарда қолданылғанын атап өтті.

Сауалнамаға қатысқан студенттердің көпшілігі интернатурада оқу барысында дәстүрлі сабақ өту әдістерін қолданған кезде дәрістерді (98%), оқу әдебиеттерін зерттеу (100%) және пациенттерді тексеру, содан кейін оларды талдау (100%) сияқты дәстүрлі әдістер жиі қолданылатынын айтты. Тек SBL/PBL Сияқты белсенді оқыту әдістері 19,60% + 3,95 қолданылған. Бұл ретте студенттер симуляциялық әдістерді

(80,20% + 3,92), мәселені қалыптастыруға негізделген оқыту (90,02% + 3,50) және рөлдік ойын (88,80% + 6,28) ең тиімді әдістер деп санайды. CBL және PBL сияқты инновациялық әдістер тиісінше 32,88% + 6,27 және 35,53% + 6,46 ғана тиімді деп аталды. Оқытудың қандай әдістері ең қызықты деген сұраққа сауалнамаға қатысқандардың көпшілігі шағын топтардағы жұмыс (98%), рөлдік ойын (92) және пациенттерді тексеру, содан кейін оларды талдау (90,70% + 4,43) деп жауап берді. CBL және PBL сияқты инновациялық әдістер тиісінше сауалнамаға қатысқандардың тек 39,53% + 7,46 және 34,88% + 7,27 тиімді деп аталды.

Қалдық білімді бағалауға жүргізілген тестілеу негізгі топтағы орташа нәтиже (оқытудың белсенді әдістерін қолданумен айналысқандар) 87,63 + 1,6 құрағанын көрсетті, Ал дәстүрлі әдіспен сабақ өткен топтардың қалдық білімдері 76,5% + 2 % құрады.

Оқытудың белсенді әдістерін қолданумен айналысқан студенттер сабақ барысында алған білімдерін қолдану қабілетінде неғұрлым жақсы нәтиже көрсетті, сондай-ақ қалдық білімді анықтауға арналған тестілеуге сәйкес неғұрлым жақсы кешіктірілген нәтиже көрсетті. Біз талдаған әдебиеттерге сәйкес белсенді әдістерді қолдана отырып оқыған студенттер көптеген ауқымды зерттеулерде дәстүрлі әдістермен оқығандармен салыстырғанда олардың білімін бағалау кезінде жақсы нәтиже көрсетеді. Біз негізгі топта жақсы дамыған клиникалық ойлау екенін анықтадық.

Талдау. Қ. А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіндегі акушерлік-гинекология кафедрасы оқу процесіне интерактивті технологияларды енгізді. Атап айтқанда, аудиториялық сабақтар аясында акушерлік-гинекологиялық бейіндегі пәндерді оқытуда дәріс-конференция, мәселені қалыптастыруға негізделген оқыту, шағын топтардағы жұмыс, рөлдік ойын, "Конференция" әдісі, дөңгелек үстел, нақты жағдайларды талдау сияқты интерактивті формалардың нұсқаларын пайдалануға баса назар аударылады. Дәріс-конференцияға қатысу білім алушыларға тақырып материалын оқып қана қоймай, командада жұмыс істеу, дәлелдерді қолдана отырып, өз көзқарасын қорғай білу, сондай-ақ әріптестердің пікірлерін талдау сияқты дағдыларды меңгеруге мүмкіндік береді. Дайындық үшін презентация, электронды оқулықтар, сұрақтар мен қажетті ақпарат көздерін электрондық пошта арқылы жіберу, форум, тестілеу сияқты технологиялар қолданылады. Педагогикалық процесте оқытушы мен оқушының жоғары тиімді байланысы оқу процесінің ұйымдастырылу деңгейін арттырып қана қоймай, сонымен қатар оқушылардың коммуникативтік құзыреттіліктерін қалыптастырады. Олар барлық негізгі білім беру жүйелері мен тәсілдерінің элементтерін үйлесімді үйлестіруге мүмкіндік береді: ақпараттық, жеке, іс-әрекеттік; оқуға деген құзыретті тәсілді қалыптастыру; студенттердің жалпы мәдени және кәсіби білім деңгейін арттырады [6,7]. Оқытудағы жоғарыда көрсетілген педагогикалық тәсілдердің синергизмі студенттердің өз бетінше жұмыс істеу және қажетті ақпаратты іздеу дағдыларын дамытуға ықпал етеді; практикалық сабақтарды белсенді және қызықты етеді; әрбір студентке жеке өзі үшін де, айналасындағылар үшін де (курстастар, оқытушылар) өзінің танымдық және шығармашылық әлеуетін ашуға мүмкіндік береді.

Қорытынды. Осылайша, сауалнама нәтижесі оқытудың инновациялық әдістерін қолдануды білім арудың тиімділігі және болашақ мамандар даындауда олардың кәсіби құзыреттіліктерін жетілдіруге әсерін тигізетінін көрсетті. Сонымен қатар білім алушылар инновациялық әдістерді қолдану олардың оқуға деген қызығушылығы артып білікті маман болуға септігін тигізетіні анық. Мақалада талқылып отырған инновациялық әдістердің кей бір түрлері оқушының медициналық білім алатын студенттерге білім беру барысында танымдық қызметін белсендіру, клиникалық ойлауын дамыту, шығармашылық қабілеттерін қалыптастыру, қызығушылығын қолдау және болашақ мамандығын таңдауға көмек көрсетеді [8,9,10]. Кері байланыс жүргізу нәтижелері студенттердің 100% белсенді сабақтарға қатыса отырып, оқуға қызығушылық танытатынын көрсетеді, оларда клиникалық ойлау, аналитикалық қабілеттер дамитады студенттің шешендік шеберлік қалыптасады және кәсіби сөйлеу жетілдіріледі, студенттер сенімді және белсенді бола бастайды. Кез-келген медициналық университеттің мақсаты жоғары деңгейдегі дайындықты алған мамандарды ғана емес, сонымен қатар оқыту процесінде студенттерді кәсіби ортаның нақты жағдайларына бейімдей отырып, түбегейлі жаңа технологияларды әзірлеуге тікелей ықпал тигізетін мамандарды тарту болуы керек. Медициналық білім алатын студенттердің оқу процесінде шығармашылық белсенділігі, креативтілігі, жағдайды бағалау қабілеті, өзгеріп жатқан қажеттіліктерге тез бейімделу және жетілу сияқты қабілеттерін дамыту қажет.

Авторлардың үлесі.

Біз мүдделер қақтығысының болмағанын мәлімдейміз.

Авторлардың үлестері

Тұжырымдама әзірлеу – Саркулова И.С, Джубанишбаева Т.Н.

Орындау – Саркулова И.С., Байбосын М.А.

Нәтижелерді өңдеу – Саркулова И.С, Джубанишбаева Т.Н., Байбосын М.А., Бекназарова З.А.

Нәтижелерді ғылыми түсіндіру – Саркулова И.С, Джубанишбаева Т.Н., Байбосын М.А., Бекназарова З.А.

Мақала жазу – Саркулова И.С, Джубанишбаева Т.Н.

Біз бұл материалдың бұрын жарияланбағанын және басқа баспагерлер тарапынан қарастырылмағанын мәлімдейміз.

Бұл материал басқа басылымдарда жариялау үшін бұрын мәлімделмеген және басқа басылымдардың қарауына ұсынылмаған.

Қаржыландыру жүргізілмеді.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Баскакова И. В. Инновационные подходы к организации учебного процесса в медицинском вузе // Вестник КазНМУ. – 2010. – №4. – С. 32-35
2. Гурцкая Г.М., Жусупова Г.Д. Влияние инновационных методов обучения на подготовку студентов медицинских вузов. Электронный научный журнал «Биология и интегративная медицина», Нур-султан – 2021 S. -спец выпуск – С. 47-54
3. Сарсенбаева С.С. Активные методы обучения в медицинском ВУЗе: учебное пособие / С.Сарсенбаева, Ш.Рамазанова, Н.Баймаханова – Алматы, 2011. – 36 с.

4. Абдулдаева А. А., Досжанова Г. Н. Использование инновационных методов в медицинском образовании на примере НАО «Медицинский университет Астана». Электронный научный журнал «Биология и интегративная медицина», Нурсултан – 2021 S. -спец выпуск. – С.20-27
5. Миндубаева Ф.А., Гитенис Н.В., Евневич А.М., Салихова Е.Ю., Харисова Н.М. Международный журнал экспериментального образования. г. Саратов– 2016. – № 8. – С.26-28
6. Парамонова Н.С., Гурина Л.Н. Роль симуляционного обучения в подготовке врача педиатра // Сборник материалов Республиканской научно-практической конференции с международным участием «Инновационные обучающие технологии в медицине». - Витебск: ВГМУ, 2017. – С. 734-737.
7. Яворская С.Д., Николаева М.Г., Болгова Т.А., Горбачева Т.И. Инновационные методы обучения студентов медицинского вуза // Современные проблемы науки и образования. – 2016. – № 4. ; URL: <https://science-education.ru/ru/article/view?id=24979>
8. Мальцева А.Н. Современные методы в учебном процессе медицинского вуза // Современные проблемы науки и образования. – 2019. – № 4. ; URL: <https://scienceeducation.ru/ru/article/view?id=29040>
9. Миноранская Н.С. Активные методы обучения как средство формирования высокой компетентности специалиста //Мед. образование и профессиональное развитие. - 2012. -№1. - С. 153-156.
10. Шукуров Ф.А., Халимова Ф.Т., Абдуллаева М.А. Анализ результатов оценки качества работы преподавателя высшего учебного заведения //Биология и интегративная медицина. - 2019. - № 12. – С. 121-129

Авторлар туралы мәлімет:

И. С. Саркулова - ORCID: 0000-0003-1425-9286, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, Шымкент кампусы, Шымкент қаласы, Акушерлік және гинекология кафедрасының оқытушысы, e-mail: iroda8822@mail.ru, тел:87054979731

М. А. Байбосын - ORCID: 0009-0005-3757-7190, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, Шымкент кампусы, Шымкент қаласы, Акушерлік және гинекология кафедрасының оқытушысы, e-mail: manzura010682@mail.ru, тел:87085754095

З. А. Бекназарова - ORCID: 0000-0002-6186-5396, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, Шымкент кампусы, Шымкент қаласы, №1 ЖДП кафедрасының оқытушысы, e-mail: beknazarova.75@mail.ru, тел:87017511996

Т. Н. Джубанишбаева - ORCID: 0000-0003-3019-6246, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, Шымкент кампусы, Шымкент қаласы, №2 ЖДП кафедрасының оқытушысы, e-mail: niazkulova76@mail.ru, тел:87051688662

Сведений об авторах:

И.С. Саркулова - ORCID: 0000-0003-1425-9286, Международный казахотурецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави, Шымкентский кампус, город Шымкент, преподаватель кафедры акушерства и гинекологии, e-mail:iroda8822@mail.ru, тел:87054979731

М.А. Байбосын - ORCID: 0009-0005-3757-7190, Международный казахотурецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави, Шымкентский кампус, город Шымкент, преподаватель кафедры акушерства и гинекологии, e-mail:manzura010682@mail.ru, тел:87085754095

З.А.Бекназарова - ORCID: 0000-0002-6186-5396, Международный казахотурецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави, Шымкентский кампус, город Шымкент, преподаватель кафедры ВОП №1, e-mail:beknazarova.75@mail.ru, тел:87017511996

Т.Н.Джубанишбаева - ORCID: 0000-0003-3019-6246, Международный казахотурецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави, Шымкентский кампус, город Шымкент, преподаватель кафедры ВОП №2, e-mail:niazkulova76@mail.ru, тел:87051688662

Information about the authors:

I.S. Sarkulova - ORCID: 0000-0003-1425-9286, Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Shymkent campus, Shymkent city, teacher of the department of obstetrics and gynecology, e-mail: iroda_8822@mail.ru, tel:87054979731

M.A. Baibosyn - ORCID: 0009-0005-3757-7190, Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Shymkent campus, Shymkent city, teacher of the department of obstetrics and gynecology, e-mail: manzura010682@mail.ru, tel:87085754095

Z.A. Beknazarova - ORCID: 0000-0002-6186-5396, Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Shymkent campus, Shymkent city, teacher of the department of GPD № 1, e-mail: beknazarova.75@mail.ru, tel:87017511996

T.N. Dzhubanishbayeva - ORCID: 0000-0003-3019-6246, Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Shymkent campus, Shymkent city, teacher of the department of GPD №2, e-mail: niazkulova76@mail.ru, tel:87051688662

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ МЕТОДОВ В МЕДИЦИНСКОМ ОБРАЗОВАНИИ

И.С. САРКУЛОВА, М.А. БАЙБОСЫН, З.А. БЕКНАЗАРОВА, Т.Н.
ДЖУБАНИШБАЕВА

Международный казахско-турецкий университет имени Ходжи Ахмеда Ясави,
Шымкентский кампус

Аннотация

Актуальность: сегодня государственные образовательные стандарты направлены на формирование комплекса знаний, умений, навыков и качеств высших учебных заведений, позволяющих обучающимся, выпускникам получить

конкурентоспособную и профессиональную работу на рынке труда. Инновационные методы обучения находят свое отражение в новых методиках обучения, используемых в учебном процессе, в использовании информационных ресурсов, демонстрационного оборудования, специально разработанных средств и систем обучения, повышающих эффективность обучения. Внимание к различным нововведениям основывается прежде всего на необходимости достижения устойчивого интереса со стороны студентов к изучаемой дисциплине, приближения к практическим потребностям обучающихся и общества в целом. Цель: обобщение опыта применения современных интерактивных методов обучения для формирования профессиональных компетенций обучающихся в Международном казахско-турецком университете им. Ходжи Ахмеда Ясави, стремление с его помощью достичь высокого уровня образовательного процесса. Материалы и методы исследования: кафедра акушерствагинекологии Международного казахско-турецкого университета им. Х. А. Ясави внедрила в учебный процесс интерактивные технологии. В частности, в рамках аудиторных занятий в преподавании дисциплин акушерскогинекологического профиля проводятся лекции-конференции, обучение, основанное на формировании проблемы, работа в малых группах, ролевая игра, метод "конференции". Основное внимание уделяется использованию вариантов интерактивных форм, таких как круглый стол, анализ конкретных ситуаций. Участие в лекции-конференции позволит обучающимся не только изучить материал темы, но и овладеть такими навыками, как работа в команде, умение отстаивать свою точку зрения, используя аргументы, а также анализировать мнение коллег. Заключение: Некоторые из инновационных методов, которые обсуждаются в нашей статье, помогают студентам, получающим медицинское образование, активизировать познавательную деятельность в процессе обучения, развивать клиническое мышление, формировать творческие способности, поддерживать интерес и помогать в выборе будущей профессии

Ключевые слова: медицинское образование, инновационные методы обучения, подготовка специалистов, педагогические методы, профессиональное

THE EFFECTIVENESS OF THE USE OF INNOVATIVE METHODS IN MEDICAL EDUCATION

I.S. SARKULOVA, M.A. BAIBOSYN, Z.A. BEKNAZAROVA, T.N.

DZHUBANISHBAEVA

Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Shymkent campus

Abstract

Today, state educational standards are aimed at forming a complex of knowledge, skills, skills and qualities of higher educational institutions that allow students and graduates to get a competitive and professional job in the labor market. Innovative teaching methods are reflected in the new teaching methods used in the educational process, in the use of information resources, demonstration equipment, specially designed learning tools and systems that increase the effectiveness of learning. Attention to various innovations is based primarily on the need to achieve a sustained interest on the part of students in the discipline

being studied, to approach the practical needs of students and society as a whole. Objective: generalization of the experience of using modern interactive teaching methods for the formation of professional competencies of students at the Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, the desire to achieve a high level of educational process with his help. Materials and methods of research: the Department of Obstetrics and Gynecology of the International Kazakh-Turkish University named after H. A. Yasavi introduced interactive technologies into the educational process. In particular, lectures-conferences, problem-based training, work in small groups, role-playing, and the "conference" method are held as part of classroom classes in teaching obstetric-gynecological disciplines. The main attention is paid to the use of variants of interactive forms, such as a round table, analysis of specific situations. Participation in the lecture-conference will allow students not only to study the material of the topic, but also to master skills such as teamwork, the ability to defend their point of view using arguments, as well as to analyze the opinion of colleagues. Conclusion: Some of the innovative methods discussed in our article help students receiving medical education to activate cognitive activity in the learning process, develop clinical thinking, form creative abilities, maintain interest and help in choosing a future profession

Key words: medical education, innovative teaching methods, training of specialists, pedagogical methods, professional